

ΜΥΤΙΛΗΝΙΑ ΜΟΥΣΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

— ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΝΕΩΝ —

ΧΡΟΝΙΑ Β. ΑΡΙΘΜΟΣ 4

ΜΥΤΙΛΗΝΗ, 15 ΤΟΥ ΓΕΝΝΑΡΗ 1924

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΕΝΙΚΗ Τῆς ἀγάπης.

Α. Φεύγει... "Εργαταί.

Λ. ΚΑΡΑΚΑΣΗ "Ονειρο.

ΣΤΡ. ΒΑΡΙΑΝΟΥ Στοῦ μαντολίνου πάνου στής λόρδες.

Κ. ΜΑΚΙΣΤΟΥ "Αγρέλυνς.

ΒΕΡ. ΜΟΙΡΑ Τὸ καράβι τῆς "Αγάπης.

Θ. Δ. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ Νύχτα.

ΗΑΝΟΥ ΜΑΚΡΗ "Αργύρως "Εφταλιώτης.

Π. ΨΑΛΤΗ "Ερωτικό.

ΝΤΟΡΑΣ "Η Κοπελλιά.

Π. ΔΤΑΓΚΠΟΥΛΟΥ "Ανταπόδοση.

Λ. ΚΑΡΑΚΑΣΗ Στὰ μάτια σου....

Α. Ν. ΠΑΠΑΜΑΛΗ Τρέλλες.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ "Εκδόσεις, Περιοδικά, διληλογεαφία.

ΜΥΤΙΛΗΝΙΑ ΜΟΥΣΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
= ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΝΕΩΝ =

ΧΡΟΝΙΑ Β. ΑΡΙΘΜΟΣ 4

ΜΥΤΙΛΗΝΗ, 15 ΤΟΥ ΓΕΝΝΑΡΗ 1924

ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

"Όλα ζωή στὰ μάτια μευ κι' ὅλα χαρὰ σιμά Σου·
Κι' δὲ λαγισμὸς μου ἀνήμπορος γιὰ νὰ μοῦ σιέρεῃ ἐμένα,
Τόνειρειέν, πέταμα τοῦ νοῦ Σου νάγναντέψω,
Μὲς τούρινοῦ τὴν ἀγκαλιὰ, σὲ πέλαγς ἀφρισμένα.

"Αλικαρδόδος ἀμάραντο, τῆς τέχνης Σου σημάδια,
"Εχεις σκορπίσῃ ἀξένιαστα στὸ εὐωδιασμένο στρῶ α,
Κι ἀλάνω του — τὸ πιὸ μελυστικὸ πιστὸ — χυπένο,
Μὲ τῆς ἀγάπης τὸν κοῦμδο, τὸ ἀθάνατό Σου σῶμα.

Πόθου λιγομυιὰ κρατεῖ κλειστὰ τὰ βλέφαρά μου,
Καὶ τοὺς ἀντίλιαλους ἔυπνῷ στὴν ἀνθισμένη φύση,
Ηοὺ τὰ κριγάκια τοῦ βουνοῦ χαῖδευτικὰ μοῦ στέρονται.

Πές οτὴ βρυσούλα τὴν κρυφὴ κοντά Σου νὰ μάφησῃ,
Τὸ βράδυ τὰ τραγούδια μου νὰ σιγοτραγούδήσω,
Μάτελειωτο παράπονο καὶ μοιρολόδι, τὸ βράδυ.

Δῆμος Βερενίκης.

ΦΕΥΓΓΕΙ...ΕΡΧΕΤΑΙ

....φεύγει. Κάτι αφήνει άπό τάσπρα του γένεια, άπό τὰ μαλλιά του τὰ μπαμπακερά....κάτι ξέρτια.

Στὰ γυμνὰ κλαδιά τῶν δέντρων, στὶς βρεμμένες στέγες τῶν σπιτιῶν, ἀνεμίζουν άπό τὴ γηραιομένη των στολὴ τὰ ωάκη....κάτι συντρέμια. Ἡ πνοή του ἡ γέρικη, ἡ κρύα, ἡ στραγγισμένη άπό τὰ κρυσταλλωμένα του πνευμόνια, σκορπᾶ τὰ ξερὰ φύλλα, ποὺ ἄφησαν χάμοι δῶθε πέρα, τὸ τελευταῖα χινοποιιάτικα φυσήματα.

Πέρα, βαθειά, δσο ξαπλώνεται ἡ ματιὰ ἡ μακρόβλοκη, μέσα άπό τὶς σκοτεινὲς σπηλιὲς τῶν βουνῶν, μέσα άπό τὶς βαθειὲς χαράδρες, ἀπάνω στοὺς κάμπους, τὸν βουλιασμένον πέρα... πέρα... κι' ἀκόμα μακρὺ... νιώθεις τὸ κρύο σάββανο, ποὺ ἀπλωσε διέρος... διέρος ποὺ φεύγει... ποὺ πεμαίνει, κι' αἰσθάνεσαι πὼς δλο αὐτὸ τὸ σκηνοθέτημα, τὸ πλαίσιο τὸ ἄψυχο, τῶστησε διάνατος.

Ἐνα χαροπάλεια φοικιαστικὸ μὰ ἥρεμο, ἀνυπόμονο καὶ σιωπηλὸ, χωρὶς γέρακοντας μὰ καὶ χωρὶς νὰ παύῃ. Εἶνε ἡ ξεωση ἡ ἀδυσώπητη... τὸ διώξιμο.

Μεσάνυχτα! Μέτα σε' ἀτλωμένα σκοτάδια, κάτω άπό τὸ συννεφιασμένο ούρανὸ, στὸ βορρᾶ ποὺ παγώνει κάθε ζωή, ἡ γιφάδες πέφτουν.. λέφτουν... κατρακυλοῦν... Θαρρεῖς πὼς οἴνουν κάτι. Μὴν εἶνε δάκρυα;

Κάτι πεθείνει. Ρώτοῦν τὰ δέντρα μὲ τὰ κλαδιά τους ποὺ τρίζουν. Ρώτοῦν ἡ βουβὲς στέγες τῶν σπιτιῶν ἡ πρατινισμένες ποὺ λαμποκοποῦν στὸ ψηλοτιθωμένο χιόνι. Ρώτοῦν ἡ κόνινδρες ποὺ ἀχνίζουνται ἀδιάκοπα. Ρώτοῦντε κι' ἡ σκιὲς ἡ μυστικὲς ποὺ ἀργοσαλεύουνται, σᾶν ξωτικὰ, σᾶν ισκιερὰ μυστήρια, κι' ὅλα ρωτοῦνται,, Μὰ τὸ σκοτάδι τὸ ἀτλωμένο δὲν χαράζει... μονάχα ποὺ καὶ ποὺ ἔνα ἀστέρι τρέμει ψηλά, προβάλλοντας μέσι άπὸ τὰ συννέφια τεύλια.

Μεσάνυχτα! Ἐνα ρεῦμα ἀέρινο συγκλονίζει δλα. Διαβαίνει μιὰ πνοή δρμητικὰ καὶ στὸν ἀχό ποὺ ἀφήνει φεύγοντας, ἀκούγεται ἔνα σκούξιμο ποὺ σβύνει... Ἡταντε μιὰ μεγάλη πόρτα ποὺ

ἀνοιξε κι' ἔκλεισε, κι' ἔκλεισε πίσω της οημάδια, σκέλεθρος, φύκλα ξηρὰ, γυμνὰ κλαδιά... ἐνα θάνατο...

Καὶ νὰ! Μιὰ χρυσαυγὴ! Τὸ χιόνι λαμποκοπᾶ. "Οχι! Δὲ μοιάζει σάββανο πιά. Εἶνε σεντόνι νυφικὸ ποὺ ἀργοσαλεύει, γιατὶ ἀπὸ τὰ σιλάγνα τῆς νύφης ποὺ σκεπάζει γεννιέται ἐνα νεογνό. Τὰ κλονιὰ δὲ τοζουνε πιά. Ἡ σιγὴ, ἡ βιδιὰ ξαπλώνει τὰ πλατίσκια της φτερῷ. Ἡ καρινάδες μόνο τῶν σπιτιῶν ποὺ προβάλλευν ἀπὸ τὶς χιονισμένες σκέπες ἀχνίζουν, ἀχνίζουν ἀκόμα κι' ὁ καπνὸς φεύγει, φεύγει, χάνεται... Εἶν' ἐνα παραμύθι πιὺ τὸ βλέπουν κὰθε χρόνο, τὴν ἵδια νύκτα, τὴν ἵδια ὥρα... Τὰ μεσάνυχτα.

‘Ο· ωισιέφανος τῆς λάμψης, ποὺ χρυσώνει τὸ διάδημα τῆς ζωῆς προβάλλει μέσα ἀπὸ τὴ νεκρωμένη φύση καὶ δίνει ζωὴ, καὶ κάνει τὰ πάλλουτνε ὅ,τι σταμάτησε καὶ ἀποκρυστάλλωνε ἡ παγωνιά.

... ἔρχεται..! Στὰ μαιάκια του πρέχουνε τὸ χρῶμα τῆς ἐλπίδας ἀχτινοβολεῖ ἡ Γολήνη, φαίνεται μιὰ Ζαή ποὺ ζυγώνει ψρονιασμένη σιὸ ἀρμα τὸ ἀκούραστο τοῦ Χρόνου. Στὸ παχούλα χεράκιο τευ μπουκέτα ἀπὸ εὔχες, ἐνα δῶρο γλυκαπάντεχτο, μιὰ εύτυχία σκορπάει τὸ σπόρο τῆς ζωῆς. Στά μαγουλάκια του δλα τὸ ἀνδάκιο, ποὺ ἔσβυσε ὁ χειμώνας ποὺ φεύγει, ξανανιώνειν μὲνα χαμόγελο καὶ γλυκοχαϊδεύουν μὲ τὰ πεταλλάκια τους τὸ τριφερὸ του προσωπάκι, ποὺ λαμποκοπᾶ σᾶν ἀστρο ἀστρομένιο...

Κι' ἔκει στὸ φωτοσκίασμα τῆς Αὔγης ἀστράφτει χαρούμενο τὸ Καινούργιο... τὸ Μέλλον, ὁ διώχτης τοῦ Παληοῦ... τοῦ Ηερασμένου.

▲.

ΣΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ

Κι απτα γλυκα τα θεία ματάκια σου
κι απο τα ολόμβαβρα μαλιά σου
είνε ομορφότερος ο πόνος σου
που αχνοσταλάζει στη θωριά σου.

Κι αναρωτιέμαι: Κείνος τάχατες
τη ξωτικη ομορφια σου δίνει,
η ταχα οι χάρες σου οι απόκοσμες
εχουν τον πόνο σου ομόρφηνε;

Π. Μαρής

ΣΑΠΦΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΟΝΕΙΡΟ

...Κι' εἶπα στὴν Ἀφροδίτη τ' ὅνειρο μου.
Τ' ἀηδόνι ποὺ τὸ ἐρωτικὸ τὸ λάλημά του
Ξυπνᾶ τὴν ἄνοιξη * (κόβει τὸ πέταγμά του
ν' ἀκούσῃ τ' ὅνειρό μου.

Μὲ διάφανη ντυσιὰ σιγογυρνοῦσα
στὶς ἔριορφιες καὶ στῶν δασῶν τὶς σκοτεινάδες
κοὶ μέσα στῶν κληματιαριῶν τὶς πρασινάδες
μὲ διάφανη ντυσιὰ γυρνοῦσα

Κι' ἀντίκρυ δ καλὸς μῆν ξάφνους ἐφάνη
μὲ ροῦχα ἀρχοντικὰ μυωπορωματιστένα
καὶ λυδικὰ λιυριά στὰ πόδια του δεμένα
(διαλεχτὸς μου ἐράνη)

Σὰν καὶ τὰ λαβωμένο περιστέρια
παρέλυσε... Ὅλως τὸ οἶμα του, παγώνει
καὶ τὸ φτερό τους νοιώθουνε νὰ χαλαρώνει,
(παρέλυσα σάν καὶ τὰ περιστέρια)

« Ἄχ στάσου ταῖρι μου γιὰ λίγο ἀντίκρυ
« Ἀφησε ἀκόμα ἕκραξα «χαμένη ἐλπίδα
ε τῆς χάρης σου γιὰ μὲ νὰ λάμψη κά τε ἀχτίδα
... γιὰ λίγο ἀκού' ἀντίκρυ! »

... Μὰ ἄλλοιμονό μου! ἐσβύσθη τ' ὅνειρό μου!
γιὰ μιᾶς σὲ φῶς ωχρὸ τ' ἀποσπερίτη...
(καὶ ξύληνησα νὰ πῶ στὴν Ἀφροδίτη —
μὲ κλάμα — τ' ὅνειρα μου)

Μετάφραση Λ. ΚΑΡΑΚΑΣΗ

∴ Οἱ φράσεις ποὺ τεθίκαντο μέσα στὶς ἀγκύλες, εἶναι γιὰ νὰ συμπληρώσουν τὴν ἔνοια καὶ τὴν ἀρχιτεχ ονική τοῦ στίχου.

‘Ο μεταφραστής

ΣΤΟΥ ΜΑΝΤΟΛΙΝΟΥ ΠΑΝΟΥ ΣΤΙΣ ΧΟΡΔΕΣ...

Χτύπα τὴ πένα
 στοῦ μαντολίνου
 πάνου σιὶς χόρδες
 μ' ὁρμὴ δλοένα
 δυναμωμένη
 καὶ τέρε μπρός μας
 καῦμοὺς καὶ ντέρτια...
 μιὰ ψυχὴ μένει
 παραδομένη,
 πάνου σιὶς χόρδες
 τοῦ μαντολίνου
 τριγυρισμένη,
 ἀπ' ἔννοιας μπόρες
 παραδαρμένη
 καὶ ταῖδεβει
 σ' ἄγνωστες χῶρες.

Χτύπα τὴ πένα
 μ' ὁρμὴ δλοένα,
 καὶ μέσ' στὰ μάτια
 κύεται μένα!

Μιὰν ἀναγάλια
 μᾶς τριγυρίζει
 κι' ὁ ἥχος γέρνει
 ἀγάλι' ἀγάλια
 κάτι στ' ἀφτέ μας
 καὶ ψιθυρίζει
 καὶ ταξιδεύει
 μέσ' στὴν ψυχὴ μας

καὶ μέσ' στὰ μάτια
τὰ ὄνειροπλάνα
ἡ ζήση μου ὅλη
μέσ' τὸ δυδ μάτια
γέρνει καὶ κλαίει...
τὸ μαντολίνο
κι' ἀστο πῶς κλαίει
καὶ κάπι λέει...

1922, ΣΤΡ. ΒΑΡΙΑΝΟΣ

ΑΓΡΥΠΝΙΑ

Μεσενύχτι σήμανε τὸ βαρὺ ρωλόγι
κι' ἀγρυπνα τὰ μάτια μου ὁρμάνοιχτα πομένε υν
ἔνας πύθος ἀσβεστος τὴν καρδιά μου τρώνει
καὶ λαχτάρες ἀγνωρες μέσα μου πληθαίνουν.

Τὸ θολὸ τὸ βλέμμα σου, ἄλι! τὸ ἀνάβλεμά σου
λές φωτιά καὶ γίνηκε στὸ αἶνα μου κι' ἐχύθη
κι' ὅτως τεμούλιαζουντάργα τὰ βλέφαρά σου
βροκούλα λάβα χύνανε στὰ φτωχά μου στήθη.

Πῶς νὰ βρῶ τὸν ύπνο μου, πῶς νὰ λητυονήσω;
νὰ, τὰ ὀρνίθια κυάζουντε τὴν αὔγη μηνᾶνε
κι' ἀγρυπνῶ καὶ καίγουμαι. Τὶ, ὅπου κι' ἀν γυρίσω
βλέπω θολὰ τὰ μάτια σου... νὰ μὲ κειτᾶνε.

Κ. Μάκεστος

ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Στοῦ πόθου τ' ἀγαλήνευτο
τὸ πέλαγο οιγμένο
καράβι^{τρ} πρωτοτάξιδο
κάποιας ἀγάπης διλερῆς,
μαται^{τρ} ἀποζητᾶς φτωχὸ
γιαλό γαληνεμένο
ἔνα λιμάν^{τρ} ἀπάνυμο
τὸ λυτρωμό σου γιὰ νὰ βρῆς.

Στὰ ξάρτια σου μαρμάρωσε
ἡ ἀστόχαστη χαρὰ
καὶ ἡ εὐτυχιὰ νεκρώθηκε
στὸ κυβερνό σου δοιάκι.
Μαυροφόρα ἡ δυστυχία
στὸ βυθὸ σὲ καρτερᾶ
γιὰ νὰ γευτῆς ὥ!! τρισαλλοὶ
τηῦ Πόνου τὸ φαρμάκι.

ΒΕΡ. ΜΟΙΡΑΣ

N Y X T A

Βούτηξ' ὁ ἥλιος. Ἀπὸ πέρα
καβάλλα στὰ φτερά τοῦ ἀγέρα
προβάλλει ἡ νύχτα ἡ μαυροφόρα
κοὶ ζώνει ὀλόγυρα τὴν χώρα

"Ελα, καλή μαυροφόρα,
"Ελα γλυκόδωρη κοπέλλα·
κι' ἀπαλοφιέρουγη ἀνωμέ μας
ἀπλώσου κι' ἀποκοίμησέ μας.

Καλόγνωμη, ύπνοδόιρα, ἐσένα
φυλᾶνε μάτιο κουρασμένα
μὲ ὑπνου δρόσο νὰ τὰ σκεπάσῃς
γλυκὰ, καὶ νὰ τὰ ξεκουράσῃς.

"Ονειρα στεῖλε χρυσωμένα
στὸ μάτια τὰ βασανισμένα
ποὺ τάχει στέψει λιαύρη μοῖρα
μὲ τῶν δακρύων τὴν ἀρμύρα.

"Ονειρα στεῖλε νὰ μᾶς δείξουν
πότε, σάν ποιοί οὐρανοὶ θ' ἀνοίξουν
αὔγη νὰ λάμψῃ ἀπ' ἄκρη ὡς ἄκρη
νὰ σβύσῃ τοῦ ὀρφανοῦ τὸ δάκρυ.

Βούτηξ' ὁ ἥλιος. Ἀπὸ πέρα
νὰ ἡ νύχτα στὰ φτερά τοῦ ἀγέρα.
Καλῶς την. Ἀπαλὰ ἀνωμέ μας
ἀπλώσου κι' ἀποκοίμησέ μας.

Θ. Δ. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

**Αχ! μ' έδεσαν τὰ γηράτεα
σὲ τόπους ἄδοξοντες κε' ἀντές
στὸ χέρι τὸ σπαθί, κρατῶ
μὲν πέννα.**

**ΑΡ. ΕΦΤ.
ΚΡΗΤΗ**

Δέν έχω τὴ δύναμι οὐδὲ τὴ χάρη τῶν ποιητῶν ἔκείνων, γιὰ νὰ μπορέσω τὴ σιγμὴ τούτη τὴν ίερὴ νὰ σοῦ ταιριάξω ἐ αὐτονάχα τραγούδι, ὃ ξακουσμένε τεχνίτη τῆς πέννας, κι' οὕτε τὴ ιέγνη γιὰ νὰ μπορέσω τὴν ὕρα τούτη πὼν ἥ ψυχὴ Σου πατῶ ὀνάμεσί μος νὰ περιγράψω σᾶν καὶ σένα στοὺς πατεῖστες Σου, ποὺ δείκνυνε πὲ τὴ σημερινή τους συγκέντρωση τὴν ἐχάμηση, τὴν ἀγάπη καὶ τὸ θαυμασμό τους, καὶ νὰ τις πῶ τὴ δουλειὰ τὴν τρανὴ ποῦ ἔκανες στὸ διάβα τῆς ζωῆς Σου γιὰ τὴ πολυτάξιο σμένη καὶ βαρσανισμένη γλώσσα μας, καὶ γιὰ τὴ μεγάλη αληρενομία ποῦ μένει ἀπὸ τὴ δουλειά Σου γιὰ τὸ οὐφό μας νησί.

Ωστόσο δημιουργὸς τὸ νομίζω ὑποχρέωσή μου κάτι κι' ἐγώ νὰ δεξιὸ γιὰ Σένα, δσο ταπεινό καὶ μικρὸ κι' ἄν εἶναι.

Γιαυτὸ ἔρχομαι ἀπὸ μέρος τόμορφου χωργιτῦ νὰ Σοῦ φέρω αὐτὰ τὰ λίγα λουλούδια, τρυγημένα ἀπὸ τὰ δικά Σου τάθαντα τροφόλια.

Δίχως νάχω τὴν ἴδεα, Κυρίες καὶ Κύριοι, νὰ κάνω κριτικὴ γιὰ τὸ μεγάλο ἔργο τοῦ Ἀρνύρη Ἐταλιώτη, ποὺ μπροστὰ μου φαί εῖται βουνὸ πελώριο, καταπιά στηκά μὲ μεγάλη χρονία νὰ πῶ κάτι, κάτι ἀπὸ εὔγνωμοσύνη καὶ θαυμασμὸ στὸ μεγάλο δουλευ-

... Ἀπεγγέλμηκε στὸ Μόλυβο, στὴν ἔνδοξη πετρίδα τοῦ Ποιητὴ, στὶς 26 Αὐγούστου στὸ φιλολογικὸ μνημόσυνο πόν τοῦ γίγιη ε ἅλο τὸ διευθυντὴ τοῦ Δημ. Σχολειοῦ Πέτρας κ. Πάνο Ν. Ληγῆ.

τὴ τοῦ λόγου καὶ πιστεύω νὰ μὲ συμπαθήσετε γιὰ τὴ τύλιμη μου αὐτὴ, ἵσως καὶ γιὰ κάτι παραστράτημα στὴν διμιλία.

Αἶγες μέ· εἰνε τώρα ποὺ πληροφορηθήκαμε τὸ θίνατο τοῦ Ἐφταλιώτη πέρα ἀπ' τὴ Φραγκιά.

Καθὼς μᾶς λέγει ὁ ίδιος στὶς 'Ιστορίες του ἔφυγε ἀτ' τὸ νησί μας μικρὸς μικρὸς καὶ βρῆκε τὰ ξένα μέρη, ποὺ οἱ πολύξε-ροι λένε πῶς εἶνε τὰ φᾶται, γεράτα σ' ότος καὶ καταχνιὰ καὶ μαζί μ' αὐτὰ βρῆκε καὶ τὸ λησμοθότανο στὰ θλιβερὰ μονοπάτια τονς.

Χρόνια καὶ χρόνια ἀλάκερα πέρασαν ποῦ ζοῦσε στὰ ξένα καὶ ποὺ τὸν ἔρεωγε σιουλῆκι κρυφὸ τῆς πατρίδας δ' ἀθάνατος πόθος, ποὺ μήτε μιὰ Εὔρωπη δὲν ἔσωνε νὰ τὸν ξεριζώσῃ δλό-

• Υστερα ἀ πὸ τὰ πολὶ ἀ αὐτὰ χρόνια γύρισε στὸ νησί του τὸ ἀγαπημένο, πῆγε στὴν ἀγαπημένη του τὴν Ἐφταλοῦ, ξανάδε τὸ πύργο μὲ τὰ λεῦκα κοντά τοῦ, τὴ βρίση μὲ οὐς πλατάνοι, τὰ κεπάδια στὰ βουναράκια μὲ τὰ κουνουπύνια του, καὶ μπαίνοντας μὲ τὴ γοηταῖ του στὸ ξοκλῆ π τῇ; ἀκρογιαῖα; τάξει στὸν "Ἄγιο ἀνάβοντας τὸ κερί του, πῶς θὰ περάσῃ ἐκεῖ μ' τὴ μάννα του τὰ στεριὰ χρόνια τῆς ζωῆς τοῦ".

Ταξίδεψε ὅπο τότε πολλὲς φ. ρὲς καὶ πάλι ξανεγύριζε γιὰ τίγες μῆνες στ' ἄγια σύντα χώματα, μὰ ἡτανε φαίνεται γραφτό τον νὰ μισέψῃ γιὰ τὸ ἀγύριστο τὸ ταξίδι στὰ μέρη τῆς Φραγκιᾶς, ποὺ τὰ γηρυτιὰ τὸν δέσανε γιὰ πάντα ἐκεῖ.

Τι λυπερὸ δμως εἶνε νὰ μὴν ἀναπαυτῇ τὸ κορμί του σὲ ἀκρωτῆρι αὐτὶ ἐδῶ, ποὺ μὰ φορὰ στεκότανε μὲ περήρων πολιτεία, μὲ τὶς ἀργαδες της, μὲ τὰ κάστρα της καὶ μὲ τὶς μορφαρένιες κολόν·ε·;

Τι ἀνάποδα ποὺ τὸν βρῆκε ἡ στερνή του δῶτ; Κεῖνος ποὺ «πιὸ καταραμένο τόπο ἀπὸ τὴ Φραγκιὰ δὲν εἶδε,» κεῖνος ποὺ καὶ στὸν ειρό του ἔβλεπε νὰ πεθάνηστὸν ἀγαπημένο του πύργο καὶ νὰ ταφῇ στὸ οημοκλῆσι τῆς ἀκρογιαλιᾶς, πέθανε σὲ ξένο τόπο στὰ μέρη τῆς Εὔρωπης, σὲ τό τους ἄδοξους.

Καὶ τόρα, μὲ φόβο καὶ μὲ προσοχὴ ἃς εἶναι εἰς τὴν ματιά μας στὴν ψυχὴν τοῦ μεγάλου δουλευτῆ μας, ἃς διαβέσσουμε τὸ Φυλλάδες καὶ τὶς Ἰστορίες, τοὺς, τοὺς Παλιοὺς σινούς του καὶ τὴν Ρωμιοσύνην, γιὰ νὰ δοῦμε τὴν καρδιὰ του, νὰ καμαρώσουμε τὴν μεγάλην κληρονομιὰ ποῦ μᾶς ἄφησε τὴν σιρμαγιὰν ἀντὶ λοῦ ἀφίνει στὸν κληρονόμο ταυτὸν Ἐκεῖνον, ποὺ διλόκησε τὴν Ρωμιοσύνην θρασα μὲ τὴν ὕρα προσμένει στὸ πεγέλιο Λυκεωτὴ ποὺ καθὼς λέγει ὁ Ψυχάρης θὰ γκρεμίσῃ πατάμα καὶ θὰ στήσῃ τὴν πατρικὴν μας γλώσσα.

Ἄλλα ὁ λογισμὸς τρέγει τόρα στὸν προσμένα χρόνια, στὰ χρόνια καῖνα ποὺ οἱ δασκάλοι θάψανε διοζώντενη τὴν γλῶσσα καὶ τυπιγμένη καθὼς τὴν εἴκανε τότε μὲς στὰ σάβανα τῆς Γραμματικῆς καὶ τοῦ Σωνταχτικοῦ τὴν σφράγαν, καὶ ηπειρινῶς, γιὰ νὰ γίνῃ δμορφη καὶ καμηλή καὶ ἀπὸ ἕνα κανόνα καὶ ἀπὸ μιὰ ἔξαίρεση καὶ ἀπὸ ἄλλα τόσα μπιχλεπήδια ποὺ ξετρελλούνουν τὸ μυαλό καὶ κάνουν τὸν ἀνθρώπο νὰ χάσῃ τὰ καύκαλά του. Εμοιαζε τότε ἡ δυστυχισμένη γλῶσσα μας σᾶν δμορφη κοπέλλα, ντυμένη σὲ κουρέλια καὶ στολισμένη μὲ νεκοολούσιονδο. Κανεὶς διστόσο δὲν εἶχε τὴν εόλην, κανεὶς δὲν ἔπαιρνε τὴν ἀπόφασιν νὰ τρέξῃ κοντά στὴ σκλαβωμένη, κοντά στὴ φυλακισμένη καὶ βαρσανισμένη κόρη νὺ τῆς πετάξῃ τὰ σάβανα καὶ τὸ φίμωτρο ἀπὸ τὸ στόμα, ποὺ τὸ φράξανε οἱ δασκάλοι ἐπίτηδες ὥσπου νὰ τὴν μάθουντες τὰ κορακίστικά των.

Μὰ κεῖ ποὺ παράδερνε στὰ χέρια τῶν δασκάλων, ἐκεῖ ποὺ βασανιζότενε γιὰ νὰ μάθῃ τὸν ἀναδιπλασιασμὸ καὶ τὸ Δυϊκὸ γὰρ καὶ ἀποφασιοτικὰ πετιέτου ὁ ἥρωας ἀπὸ τὸ Παρίσι καὶ μ' δλο του τὸ μάρρος ἀρχίζει νὰ ξετυλίγη τὰ σάβανα καὶ νὰ δείχνει τὶς δμορφιὲς τῆς γλώσσας μας, ποὺ ἀλλ' αὐτὲς θακπωθήκανε τὰ μάτια δικῶν μας καὶ ξένων. Ο κοπετάνιος ἀυτὸς ὁ τρανὸς ἥτανε ὁ Ψυχάρης, καὶ πρωτοπολῆκας τὸν ὉἘφταλιώτης καὶ ὁ Πάλλης.

Σιγὰ σιγὸ καὶ ἀθόρυβα σχηματίστηκε τὸ μεγάλο αὐτὸ καλετανᾶτὸ ἀπὸ διαλεχτοὺς καὶ ξεχωριστοὺς κι' ἀρχιοες ὁ μεγάλος αὐτὸς ἀγώνας ποὺ βασιᾶ γιὰ κακὸ τῆς Ρωμιοσύνης ὃς τὰ τώρα καὶ ποὺ εἶνε βέβαιο πῶς δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ δώσῃ τὸ στεφάνι τῆς Νέαης στοὺς ἀγωνιστὲς τῆς μεγάλης αὐτῆς συντροφιᾶς.

“Οπως κάθε ἄξιο παλληκάρι στὸν ἀγῶνα ἔκεινον τὸν ἀρματωλῶν καὶ κλεφτῶν ἔχωριζε ἀπὸ τοὺς συντρόφους του γιὰ τὸ ἀνδραγαθήματά του ἔτσι κι' ὁ Ἐφταλιώτης ἔχωρισε ἀπὸ τοὺς τωρινοὺς καὶ γίνηκε ὁ Βασιλιᾶς στὴ διήγησι. Γεμάτος ἀπὸ ἔρωτα στὸ ἀγαπημένο του χωριό, μεθυσμένη ἡ ψυχή του ἀπὸ τὸς ὅμορφιὲς τοῦ νησιοῦ μας καὶ μακρυὰ ἀπὸ τὸ σχολαστικὸ περιβάλλον τῶν δασκάλων καὶ τῶν μαθητάδων τοὺς, στοχάστηκε καὶ ἔγραψε τὸς ὅμορφες καὶ ζωντανὲς ἔκεινες Νησιώτικες Ἰστορίες ποὺ γιὰ μᾶς τοὺς Μυτιληνιοὺς ἔχουνε κάπουα μεγάλη καὶ ἔχωριστὴ σημασία, γιατὶ δέχως αὐτὲς τές Ἰστορίες, δὲν θὰ ξέφανε τὰ παιδιά μος αὔριο, δπω; καὶ μερικοὶ τωρινοὶ δὲν τὰ ξέρουνε τὰ ροῦχα ποὺ βάζανε οἱ μαννάδες μας, δὲν θὰ ξέρουνε τὰ στολίδια τούς, δὲν θὰ φανταζόμαστε τὰ φεσίματά τους, καὶ υστερα ἀπὸ λίγη χρόνια, αὐτὰ ὅλα θάτανε υσεμένα, κάτω ἀπὸ τὸς σεβες ποὺ κάνουνε σήμερα, στὰ καλὰ σύντια τὰ φιγουρίνια τῆς παρειάνικης μόδας.

(“Ἐχει συνέχεια)

ΙΒΥΚΟΣ

ΕΡΩΤΙΚΟ

Μη; σὲ περιβολια, ποῦ Σ' ἀγανά κιράσια δὲν πατῆσαν τὴν ἄνηξη ποτέ συνται στοὺς ἀκροποταμιῶνες οὗ κυδωνιὲς, κι' ἀ οἴγονε καὶ δεοτολουλουδίζουν καὶ ξελετοῦν τὰ κλήματα κι' ἀθίζουνε στάμπελια καὶ στὰ ισερά βιαστίαια τούς ωρμάζει ἡ ἀγουρίδα. Μὰ, κάτα τὸ κορμάκι μου δ' γ' "Ἐρωτας τὸ λυώνει, σὲ μανιασμένος βύριαδος θρακιᾶς φουρτουνιασμένος υρεμένος ἐμ' τὸ Πόθο μου, γιομάτος παλαβάδες τὰ φρένα μου, χρένον καιρὸ, σύρριζα ξετινάζει.

Μεταφραστὴς ΙΙ. ΨΑΛΤΗΣ

Η ΚΟΠΕΛΔΙΑ

Σκυφτὰ γυριμένη ἡ κοπελλιὰ
στὸ κανιστράκι, πλέκει,
μὲ τὰ λυμένα τῆς μαλλιά.

Τὰ χέρια τὰ κρινόλευκα
φωτίζει τρεμιζμένο
λιχνάρι ἀραχνιασμένο.

Μὲ κείνη τὴνθαμπή θωριὰ
μπρεσίμια καὶ χρυσάφια
κλώθει ξεκλώθει ἡ κοπελλιά.

Μὰ κάτω ἀπ' τὰ ματόφλαδα
τὸ δύκρου ὅλο κυλοῦσε
καὶ διαμαντοκόποῦσε.

Καὶ τὰ σγουρόμαυρα μαλλιὰ
σκαλώναν καὶ μυρώναν
τὴν ταθιασμένη ὁμορφονιά.

Ντόρα

••• ΑΝΤΑΠΟΔΟΣΗ

Σ' εὐχαριστῶ! Μοῦ χάρισε; ὅλα τοῦ πόνου τ' ἀγαθὰ,
κι ὅ, τι μπορεῖ μιὰ ἐρωτικὴ ζοὴ νὰ μοῦ προσφέρει
μοῦ τὸ δικαίος; ἀτλόχερα μὲ τὴν ἀσύγκριτη ὁμορφιά,
—τὸ γαλανὸ παιγνίδιο μετὸ πλάνο μεσημέρι.

Σ' εὐχαριστῶ ποὺ μ' ἔκανες χάποιες στιγμὲς νὰ ὄνειρευτῶ
πὼς ἡ ζωὴ δὲ σέρνεται μόνο στὸ σέπιο χῶμα,
κι' ἀκόμα ποὺ μοῦ χάρισες χάποιο τραγοῦδι λατρευτὸ
ἄπ' τὴ παρθένα σον ψυχὴ, κι' ἀπ' τὸ παρθένο στόμα.

“Ω! μὴ φοβᾶσαι. Κι ἀν ποτὲ μοῦχεις μιλήσει ταπεινά,
κι ἀν κάποτε μὲ χτύπησες μὲ τ’ ἀπαλό σου χέρι,
δὲν τὸ θυμαῖμα. Πέρασε κι αὐτὸ, καθὼς ἀπ’ τὰ βουνὰ
περνάει τ’ ἀνεμοσύνηνεφο καὶ τὸ τρελλὸ τ’ ἀγέρι.

- Τρελλὰ παιγνίδια! Φύγανε κι αὐτὰ μαζί μου. Μὴ θρηνεῖς!
— Όσα πεθαίνουνε, κανεὶς Θεὸς δὲν τ’ ἀνασταίνει,
μόνο τὰ ρόδα τὰ λευκὰ μιᾶς χαραυγῆς ἔαρινῆς
τὰ παίρνει, ή Σκέψη, δ νέος κυθμὸς, κ’ ή τέχνη τὸ πληθαίνει.

- Μόυ φτάνει τόσο! Δὲν ξεχνῶ σ’ ἐσένα πάλι τὸ χρωστῶ,
τραγοῦδι, λάμψη κι ἀστραμα τῆς πιὸ πλατιᾶ; Ιδέας,
γιὰ νὰ μὴν πῶ τ’ ἀπέραντο ποὺ σοῦ ταιριάζει: «Εὔχαριστῷ»
ψυχὴ παρθένα, ποὺ σκορπᾶς τὸ φῶς ζωῆς ὥραίας.

Π. Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΩΝ ΜΑΤΙΩΝ

ΣΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ....

“Αν μ’ ἀγαπήσης κι’ ἔρθω μαζί σου
σ’ ἀμανασία σ’ ὕψος μεγάλο
θᾶχω γι’ ἀστέρια τοῦ Παραδείσου
τὰ δυδ σου μάτια... δὲ θέλω ἄλλο.

Μ’ ἀν ἐσὺ πάλι δὲ μ’ ἀγαπήσης
καὶ πάω στὸν “Αδη μὲ τὰ γινάτια σου
γλυκὸς κι’ δ “Αδης ἀν τὸ θελήσης
πάλι πεθαίνω μπροστὰ στὰ μάτια σου.

Λ. ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ

∴ “Ενα θαυμάσιο τραγοῦδι, μὲν τὸν καινούργιο τόμο τραγουδιῶν
«ΓΥΡΙΣΜΑΤΑ ΣΤΟ ΞΕΦΩΤΟ», τοῦ ποιητὴ κ. Π. Δ. Ταγκόπουλου.
Γιὰ τὴν ἐκλεχτὴ συλλογὴ τοῦ γεαροῦ ποιητὴ κάνουμε λόγο στὴ 15 σελίδα.

ΑΠ' ΤΑ "ΠΟΝΟΣΤΑΛΑΧΤΑ"

ΤΡΕΛΛΕΣ

Θέλω μικρούλα μου κακά στήν όγκωλιά νὰ γύρω
τὴν ἴδικιά σου καὶ βαθειά μοι· Υ ο μηθό^ν
καὶ νὰ μεθύσ' ἀπ' τὸ τρελλὸ τῆς Ηαρθενίας τὸ μέρο^ν
—μενύσι ἄφιαστο, βαθὺ, μεγάλο καὶ τρανό—

Κι ὅταν ξυπνῶ στὸν ὕπνο σου ἄχ! ἀλαλὸ νὰ γέρνω
κάποιο τραγοῦδι τῆς Ψυχῆς τρελλὸ γιὰ νὰ συῦ πώ,
γι' ἀνταμοιβὴ στο κόπο μου δύο φιλιά νὰ λέψω
πάλι βαθειά ἀπ' τῆς Ηαρθενίας τὰ μύρα νὰ μετῶ

Βούρρα, ή ζεστή ποτό τα νὰ κάνη τὸ τῆς γῦρο
ὅλο ἔσενα νὰ λεθῶ γιὰ σένα νὰ λονῶ
Θέλω μικρούλα μου κακά στὸν ὕμο σου νὰ γύρω
πῶς σ' ἀγαπῶ, πῶς σ' ἀγαπῶ γλυκά νὰ σὲ τὸ πῶ.

A. N. Καπαράλης

“ΑΓΓΛΕΙΑ ΝΟΤΣ”, ΜΗΝΙΑΙΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΣΥΝΤΡΟΜΕΣ

Tà γειτούσα φάνη δὲν ξένεγυρό οὐκται

Η σύσταση των: Πλαστικού ΜΥΤΙΑΝΝΙΑ ΜΟΥΣΑ — Μυτιλήνη

THE CHAMPION

ΑΠΟ τέρτιοα τὴ οἰλετικηνὰ Μῆσα» τὴν ἀνέλαβε μιὰ
κατεύθυντα διεύθυνση, ποὺ οὐκέτι νὰ παρουσιάσῃ στοὺς ἀνα-
γνῶτες του τὴ ἐπιλεξτὴ λογοτεχνικὴ παραγωγὴ τοῦ νησιοῦ.
Μὲ περιγόλι μας χωρὰ καὶ εὔχαριστη ηὐδημοσιέβουμε κάθε
καιρού μάτι λογοτεχνικὸ ποὺ ήθε μᾶς στέλτεται, μὲ χω-
ρὶς καμιὰ ἐπιβάρυσση γιὸ τὴ δημοσίεψη. Αρκεῖ τὸ ἔρο
νὰ ἀξίζει καὶ νὰ εἶνε πατάλλη ὁ γιὰ μὰ κα αρή λογοτεχνικὴ
ἔρδυση.

ΤΟΝ κ. Ήτέλος τὸν ἔτος στὴν «Καμπάνα» γιὰ δη-
μοσίη φήση ~~την~~ «Τὸ μνημόνιον τῶν ταπεινῶν» πέρνοντάς το ὅπ-
τη «Μυτιληνὶα Μοῦσα» μὲ τὴ πρόθεση νὰ τὸ διηρθώσῃ, τὸν
εὐχαριστοῦμε Θεόμα.